

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY
2023. március 11., megyei szakasz

10. osztály, magyar tagozat

A tételek kidolgozására szánt idő 3 óra

I. TÉTEL**45 pont**

Írj 1,5–2 oldalas értekezést *Egy trubadúr gesztusai* címmel az alábbi versrészletek elemzésére és olvasmányaidra építve!

Régtől fogva égvén lassan-lassan elfogyok,
Szinte, mint magátúl gyúladott fa, oly vagyok,
Titkos szerelemtől, mint tűz hévségétől
fa, én is úgy száradok.

Szerelmedben meggyúlt szívem
Csak tégedet óhajt telkem,
Én szívem, lelkem, szerelmem,
Idvez légy, én fejedelmem!

Miképpenhogy az oly tűznek nincs semmi lángja,
Ki magátúl gyúlt fát az erdőben fogyasztja,
Én szerelmemnek is, noha nincsen híre,
de életemet rontja.

Júliámra hogy találék,
Örömemben így köszönék,
Térdet-fejet neki hajték,
Kin ő csak elmosolyodék.

(Balassi Bálint: *Hogy Júliára találá, így
köszöne neki*)

De ámbár romlanék, csak egyedül ne élnék,
Ki úgy lehetne meg, ha én attól szót vennék,
Azki én szívemnek királméasszonya,
ha annál kedvesb volnék.

Mint én, hogy így égjen, enmagam sem kívánom,
Kinját nem akarom, mert ötet igen szánom;
És csak úgy szeressen, hogy el ne felejtsem,
meg is enyhszik kínom.

Vagyok immár azért mind lelkem, szívem nélkül,
Ki mindkettő nékem szép szeretőm száján ül,
Holt-eleven vagyok, mint kór, csak tántorgok,
majd elválom éltentűl.

(Balassi Bálint: *Kiben annak adja okát, hogy él,
Noha a lélek a szerelmeséhez
Elszökött tőle*)

Hiszem, hogy nem lenne hozzám oly háládatlan,
Szerelmem jutalma tőle nem lenne tiltván,
Csak megismérhetne, sok kínom helyébe
jóval lenne énhozzám.

(Balassi Bálint: *Titkos szerelméről szerzette*)

II. TÉTEL**45 pont**

Ami pedig a mulatságot és az időtöltést illeti, a' sokféle, és ki-ki a maga hajlandóságát követi. A fejdelem minden héten lóra ül kétszer, és estig oda vadászunk, mert itt igen sok fogoly és nyúl vagy, veres fogoly több vagy, mint szürke. Mikor pedig vadászni nem megyen a fejdelem, akkor csak a sok írásban tölti az időt. Mink is jobban töltünk, ha lehetne, mert az ember nem mehet örökké sétálni, nem lehet mindenkor a mezőn vándorlani, az idevaló emberekkel pedig nem lehet társalkodni. Itt az idegen senki házához nem mehet, kivált az örmények inkább féltik feleségeket, mintsem a törökök. Még nem láthattam a szomszédasszonyomat, napjában tízszer is a kapuja előtt kell elmennem, és ha a kapuban talál lenni, úgy szalad töllem, mint az ördögtől, és bészárja a kapuját. Nem törődöm rajta, mert közönségesen az örmény asszonyok olyan fejérek, mint a cigánynék. Ebből elítélheti kéd, hogy itt a lakosokkal semmi üsmeretség nem lehet, nem is veszünk semmit, mert itt ki szőcs, ki szabó, valami főrenden lévő emberek itt nincsenek, akikhez mehetnénk. Török urak vannak, de unadalmas dolog törököt látogatni: egyik a', hogy törökül nem tudok, másik a', hogy ha az ember hozzájuk megyen, elsöben no ülle, azután egy pipa dohányt ad, egy fincsa kávét, hatot vagy hetet szól az emberhez, azután tíz óráig is elhallgatna, ha az ember azt elvárná. Ők a beszélgetéshez, nyájassághoz éppen nem tudnak. (...)

A görögök sokkal jobban élnek, mintsem a mi örményink, akik között lakunk, de nem is olyan munkások, mint ezek, se nem olyan gazdagok. Nem is csuda, mert az örmények igen rossz ételekkel élnek. Már ebben az holnapban bialokot

ölnek meg, és azoknak a húsból kolbászt csinálnak, és mindenütt csak a sok kopácsolást halljuk egész étszaka, hogy nem is lehet alunni. Aztot megszáraztják, és egész esztendő által azzal élnek. Az örmény asszonyok, mikor a városra mennek, mind fekete bélletlen mentét vesznek magokra, és igen munkások. Egy rendbéli köntösnél a leányokkal többet nem adnak, se pénzt, se mást egyebet. Egy örmény a lakadalma után egy hétig vagy kettőig a feleségivel együtt nem eszik; ennek nem tudom az okát, de együtt alusznak. A lakadalmoknak pedig már nálok bizonyos idejek vagyon, leginkább ebben a hónapban házasodnak, amidőn már az új bor megforrott, és a kolbászcsinálást elvégezték.

A fenti részletekből és olvasmányélményeiből kiindulva írf 1,5–2 oldalas levelet Mikes Kelemen nevében, melyben arról akarja meggyőzni a fejedelmet, hogy a helybéliek vendégfogadási szokásait csak úgy tudja megváltoztatni, ha ő maga vendégeli meg őket!

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont